

Ziekten en genezing in de Bijbel

H.J. Agteresch, *Ziekten en genezing in de Bijbel*, Den Hertog, Houten 2013, 166 blz., prijs € 17,50, paperback.

“De Bijbel is geen medisch handboek. Ziekten hebben vaak te maken met innerlijke strijd en geestelijk leven. Gods Woord bevat hiervan talloze voorbeelden. Waar mogelijk heb ik geprobeerd de geestelijke lessen door te geven die de Heere ons wil leren met ziekten” (8).

Met bovenstaande zinnen wordt de essentie van *Ziekten en genezing in de Bijbel* weergegeven. Dit boek, geschreven door internist-hematoloog H.J. Agteresch, is een bundeling van artikelen die in de jaren 2003-2013 in *De Saambinder* (het kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten) zijn verschenen. Het boek telt in totaal negen hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk gaat de auteur in op de oorsprong van ziekten en op de vraag hoe zonde en ziekte met elkaar in verband staan. “Ben ik ziek geworden door een bepaalde zonde? Moet ik concluderen: ik heb het grondig verknoeid in mijn leven, veel erger dan anderen? Komt mijn ziekte van God of van de duivel? Is

ziekte straf of kastijding?” (9). In het tweede hoofdstuk worden er enkele handvatten gegeven voor het nadenken over onze verantwoordelijkheid ten opzichte van de Heere, onze medemens en onszelf. “Lopen we door het maken van een bepaalde keuze niet vooruit op het voorzienig beleid van de Heere? Mogen we middelen gebruiken om ziekten te voorkomen? Hoe gaan we om met de mogelijkheden tot preventieve zorg?” (17). In het derde tot en met het achtste hoofdstuk worden er diverse ziektebeelden beschreven en het boek sluit af met een hoofdstuk over de genezing van ziek(t)en.

Het boek is een verzorgd geheel geworden en dat komt ook tot uiting in de duidelijke structuur. In het derde tot en met het achtste hoofdstuk wordt er per hoofdstuk een aparte ‘patiëntengroep’ besproken (respectievelijk jongeren, vrouwen, mannen, ouderen en koningen) en elk hoofdstuk is weer onderverdeeld in paragrafen waarin diverse aandoeningen aan bod komen. Elke paragraaf begint met een Bijbeltekst waarin de kern van de ziekte wordt weergegeven. Vervolgens gaat de auteur in op wat er voorafging aan het ziektebeeld, om vervolgens te komen tot een beschrijving van de mogelijke oorzaken en de behandeling. Tot slot wordt er een (praktische) toepassing aan de lezer meegegeven, die absoluut de moeite waard is om verder over na te denken. Bijvoorbeeld: de man met waterzucht (Luk. 14:2) is een zinnebeeld van een natuurlijk mens. Waterzucht is een beeld van de zonde. “Zoals een waterzuchtig mens er afschuwelijk, ellendig en jammerlijk uitziet, zo is ook de zondaar een gruwel voor God” (73). Of, in het hoofdstuk over ouderen en ziekte: “Wanneer moeten we aan onze Schepper gedenken? Pas als we oud geworden zijn? Matthew Henry schrijft in zijn bijbelverklaring: ‘Het is de grootste ongerijmdheid en ondankbaarheid die men zich bedenken kan, om de bloei, het beste van onze jaren, aan de duivel te geven en er het afval van te bewaren voor God’. (...) Wanneer moeten we de Heere zoeken en aan onze Schepper gedenken? Voordat de kwade dagen komen. In onze jonge dagen. En niet later!” (82). Zo zouden er nog veel meer voorbeelden te geven zijn.

Zeer sterk zijn de veelvuldige verwijzingen naar de Bijbel, waardoor je aangespoord wordt om deze erbij te pakken en de hele (ziekte)geschiedenis te lezen, die soms nogal onbekend is. Ook de onderlinge vergelijkingen van Bijbelteksten (onder andere uit de vier evangeliën) en de verklaringen van diverse schrijvers zijn verhelderend. De auteur neemt de lezer als het ware stap voor stap mee in zijn medisch denkproces om uiteindelijk bij de meest waarschijnlijke diagnose uit te komen. Soms blijft het echter, zoals de auteur terecht in het *Woord vooraf* opmerkt, behoorlijk speculatief. Ook de hoeveelheid medische termen zou een ‘leek’ af kunnen schrikken. Gelukkig wordt het gebruikte jargon op vrijwel alle plaatsen uitgelegd en toegelicht.

Juist de actualiteit van de ziekten die ook in de tijd van de Bijbel voorkwamen en de toepasselijke, praktische insteek van dit boek maakt het lezenswaardig voor een breed publiek. *Tolle lege!*